

***Suvestinė redakcija nuo 2018-01-01 iki 2018-10-17***

*Isakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [149-6677](#), i. k. 109203NISAK0001-244*

***Nauja redakcija nuo 2012-06-10:***

*Nr. [1-108](#), 2012-06-04, Žin. 2012, Nr. 65-3304 (2012-06-09), i. k. 112203NISAK0001-108*

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS**

### **Į S A K Y M A S DĖL PREKYBOS ELEKTROS ENERGIJA TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2009 m. gruodžio 9 d. Nr. 1-244

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 7 straipsnio 12 punktu ir Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 11 dalimi:

*Preambulės pakeitimai:*

*Nr. [1-49](#), 2016-02-24, paskelbta TAR 2016-02-25, i. k. 2016-03674*

t v i r t i n u Prekybos elektros energija taisykles (pridedama).

ENERGETIKOS MINISTRAS

ARVYDAS SEKMOKAS

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos energetikos ministro  
2009 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1-244  
(Lietuvos Respublikos energetikos ministro  
2017 m. lapkričio 9 d. įsakymo Nr. 1-281  
redakcija)

## PREKYBOS ELEKTROS ENERGIJA TAISYKLĖS

### I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Prekybos elektros energija taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja elektros energijos rinkos dalyvių tarpusavio santykius prekiaujant elektros energija Lietuvos Respublikos teritorijoje. Taisyklės nereglamentuoja mažmeninės prekybos elektros energija (elektros energijos tiekimo vartotojams) tvarkos ir sąlygų, kurias nustato Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančia Direktyvą 2003/54/EB (OL 2009 L 211, p. 55), 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 (OL 2009 L 211, p. 15), Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu, ir kitais teisės aktais.

3. Taisyklių tikslas – sukurti prielaidas konkurencinės elektros energijos rinkos santykių plėtrai, įtvirtinant teisingumo, protingumo ir sąžiningumo reikalavimus atitinkančius elektros energijos rinkos dalyvių santykius.

4. Taisyklės yra privalomos visiems elektros energijos rinkos dalyviams. Taip pat Taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais iki leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos elektros energija prekiauja asmenys, turinys galiojantį leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių ir gaminantys elektros energiją elektrinių technologinių bandymų metu.

5. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

5.1. **Automatizuota duomenų nuskaitymo sistema** – sistema, leidžianti perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriui nuotoliniu būdu nuskaityti valandinius elektros energijos vartojimo ir elektros energijos gamybos rodmenis.

5.2. **Dvišalė didmeninio elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis** (toliau – dvišalė sutartis) – dviejų elektros rinkos dalyvių sudaroma elektros energijos didmeninio pirkimo–pardavimo sutartis. Ši sąvoka neapima prekybos elektros energija biržoje rinkos dalyvių sudaromų prekybos balansavimo ir reguliavimo elektros energija pirkimo–pardavimo sutarčių su elektros energijos perdavimo sistemos operatoriumi.

5.3. **Einamosios paros prekyba elektros energija** – elektros energijos biržos operatoriaus organizuojama prekyba elektros energija, vykdoma nepertraukiamai kiekvieną dieną prieš elektros energijos gamybos ir vartojimo valandos pradžią pasibaigus kitos paros prekybai elektros energija.

5.4. **Elektros energijos rinkos balanso laikotarpis** – valandomis suskirstytas kalendorinio mėnesio laikotarpis, kuriam skaičiuojamas faktiškai pagamintos ir suvartotos elektros energijos kiekis. Pasibaigus šiam laikotarpiui nustatomi balansavimo energijos kiekiai ir apskaičiuojamos balansavimo elektros energija prekiavusių rinkos dalyvių galutinių atsiskaitymų sumos.

5.5. **Energijos identifikavimo kodas** (toliau – EIK) – elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus rinkos dalyviams ar tinklo elementams suteikiamas kodas, naudojamas perdavimo sistemos operatoriams ir rinkos dalyviams keičiantis elektroniniais duomenimis.

5.6. **Kitos paros prekyba elektros energija** – elektros energijos biržos operatoriaus organizuojama prekyba elektros energija, kuri bus tiekama ateinančią elektros energijos gamybos ir vartojimo dieną.

5.7. **Reguliavimo elektros energijos rinkos kaina** – kaina, už kurią elektros energijos perdavimo sistemos operatorius perka reguliavimo elektros energiją iš rinkos dalyvių, sudariusių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis, ir parduoda ją rinkos dalyviams.

5.8. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

## **II SKYRIUS**

### **ELEKTROS RINKA IR TEISĖ PREKIAUTI ELEKTROS ENERGIJA**

6. Pagrindiniai elektros rinkos principai:

- 6.1. sąžininga konkurencija;
- 6.2. patikimumas;
- 6.3. elektros rinkos dalyvių lygiateisiškumas;
- 6.4. elektros rinkos informacijos aiškumas ir pasiekiamumas.

7. Didmeninę prekybą elektros energija gali vykdyti rinkos dalyviai, atitinkantys šias sąlygas:

7.1. turi licenciją ar leidimą, suteikiančius teisę vykdyti atitinkamą veiklą elektros energetikos sektoriuje;

7.2. turi galiojančią balansavimo energijos tiekimo sutartį, sudarytą su perdavimo sistemos operatoriumi arba balansavimo energijos tiekėju.

8. Didmeninės prekybos elektros energija būdai:

- 8.1. prekyba elektros energija pagal dvišales sutartis;
- 8.2. prekyba elektros energija biržoje:
  - 8.2.1. kitos paros prekyba elektros energija;
  - 8.2.2. einamosios paros prekyba elektros energija;
- 8.3. prekyba reguliavimo energija;
- 8.4. prekyba balansavimo energija.

9. Didmeninė elektros energijos prekyba yra vykdoma šių rinkos dalyvių:

- 9.1. prekyba pagal dvišales sutartis – rinkos dalyvių, sudarančių sutartis tarpusavyje;
- 9.2. prekyba elektros energijos biržoje – rinkos dalyvių, įregistruotų elektros energijos biržos operatoriaus duomenų bazėje;

9.3. prekyba reguliavimo energija – perdavimo sistemos operatoriaus ir reguliavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi sudariusių rinkos dalyvių; perdavimo sistemos operatorius reguliavimo energija turi teisę prekiauti ir su kitų valstybių perdavimo sistemų operatoriais;

9.4. prekyba balansavimo energija – perdavimo sistemos operatoriaus su balansavimo energijos tiekėjais ir kitų šalių perdavimo sistemos operatoriais.

10. Prekybos elektros energija etapai:

10.1. prekyba elektros energija pagal dvišales sutartis, kuri vyksta ne vėliau kaip iki balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutarčių, sudaromų tarp perdavimo sistemos operatoriaus ir balansavimo energijos tiekėjų, standartinėse sąlygose numatyto informacijos apie dvišalėmis sutartimis suprekiatus valandinius elektros energijos kiekius pateikimo perdavimo sistemos operatoriumi termino pabaigos;

10.2. prekyba elektros energija biržoje biržos taisyklėse nustatytu laiku;

10.3. prekyba reguliavimo energija, kuri vyksta ne vėliau nei elektros energijos gamybos ir vartojimo valandą;

10.4. prekyba balansavimo energija vyksta nustačius faktinius gamybos ar vartojimo ir faktinių energijos mainų su kitų valstybių perdavimo sistemų operatoriais kiekius pasibaigus rinkos balanso laikotarpiui.

11. Elektros energijos gamybos ir vartojimo valandą prekiauti elektros energija su rinkos dalyviais, sudariusiais reguliavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartis su perdavimo sistemos operatoriumi, turi teisę tik perdavimo sistemos operatorius.

Reguliavimo elektros energijos kaina, už kurią perdavimo sistemos operatorius perka reguliavimo energiją iš rinkos dalyvių, sudariusių reguliavimo elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis, ir jiems ją parduoda ir kuri skirta balanso nuokrypiui kompensuoti, yra nustatoma pagal Taisykles.

12. Elektros biržos dalyviai, siekdami apsisaugoti nuo galimų elektros energijos kainų svyravimų elektros biržoje, gali prekiauti pagalbiniais instrumentais. Prekybos pagalbiniais instrumentais principai, pagalbinių instrumentų rūšys ir kitos prekybos pagalbiniais instrumentais sąlygos nustatomos prekybos pagalbiniais instrumentais reglamente. Tokią prekybą organizuojantis asmuo viešai skelbia prekybos pagalbiniais instrumentais reglamentą ir informuoja Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją apie prekybos pagalbiniais instrumentais pradžią ne vėliau kaip prieš dvi savaites iki jos pradžios.

### **III SKYRIUS**

#### **PREKYBOS ELEKTROS ENERGIJA PAGAL DVIŠALES SUTARTIS TVARKA**

13. Dvišalėse sutartyse nustatomos elektros energijos pirkimo–pardavimo sąlygos (kainos, kiekiai, atsiskaitymo principai ir kita).

14. Rinkos dalyviai atsako už pagal dvišales sutartis suprekiautų elektros energijos kiekių teisingumą. Pagal tą pačią dvišalę sutartį pirktos–parduotos elektros energijos kiekis privalo sutapti tiek elektros energijos pirkėjo, tiek ir elektros energijos pardavėjo teikiamoje informacijoje.

15. Rinkos dalyviai, sudarę dvišalę sutartį, privalo pateikti informaciją apie valandinius kiekius perdavimo sistemos operatoriumi balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartyse su elektros rinkos dalyviais nustatyta tvarka.

16. Rinkos dalyvių, laiku nepateikusių informacijos perdavimo sistemos operatoriumi, dvišalėje sutartyje nustatyti kiekiai yra neįtraukiami skaičiuojant balansavimo elektros energiją, o pateikusių skirtingą informaciją, vertinama pateikta mažesnioji reikšmė.

### **IV SKYRIUS**

#### **ELEKTROS ENERGIJOS PREKYBOS ELEKTROS BIRŽOJE TVARKA**

17. Prekyba elektros energijos biržoje apima kitos paros ir einamosios paros prekybą elektros energija. Elektros energijos prekybos elektros biržoje tvarka ir kitos prekybos elektros biržoje sąlygos ir reikalavimai, kurie yra privalomi visiems biržos dalyviams, nustatomi elektros biržos operatoriaus paskelbtose prekybos elektros biržoje taisyklėse.

18. Prekiauti elektros energijos biržoje gali tik elektros biržos operatoriaus duomenų bazėje įregistruoti rinkos dalyviai, turintys balansavimo elektros energijos pirkimo pardavimo sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi ar kitu balansavimo energijos tiekėju.

19. Visa elektros energija, kuri yra tiekiamą į Lietuvą iš kitų valstybių arba iš Lietuvos kitoms valstybėms, prekiaujama tik elektros energijos biržoje.

### **V SKYRIUS**

#### **PREKYBOS REGULIAVIMO ENERGIJA TVARKA**

20. Prekyba reguliavimo energija tarp perdavimo sistemos operatoriaus ir elektros rinkos dalyvių vykdoma reguliavimo rinkoje perdavimo sistemos operatoriaus reguliavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartyse nustatyta tvarka.

21. Perdavimo sistemos operatorius perka arba parduoda reguliavimo energiją vadovaudamasis prioritetų eilės sąrašu, kuriame pagal kainą yra surikiuoti reguliavimo energijos pasiūlymai. Perdavimo sistemos operatorius gali pirkti arba parduoti reguliavimo energiją, nesivadovaudamas prioritetų eilės sąrašu, esant reguliavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartyse nustatytoms sąlygoms.

22. Reguliavimo elektros energijos rinkos kaina nustatoma ribinės kainos principu. Jei perdavimo sistemos operatorius pirkto reguliavimo energiją, tuomet reguliavimo elektros energijos rinkos kaina yra lygi brangiausia pirkto reguliavimo energijos kainos pasiūlymui. Jei perdavimo sistemos operatorius pardavė reguliavimo energiją, tuomet reguliavimo elektros energijos rinkos kaina yra lygi pigiausia parduotos reguliavimo energijos kainos pasiūlymui. Jei perdavimo sistemos operatorius nepirko ir nepardavė reguliavimo energijos, tuomet reguliavimo elektros energijos rinkos kaina yra lygi kitos paros elektros biržos kainai. Perdavimo sistemos operatoriaus perkamos ar parduodamos reguliavimo elektros energijos kaina gali būti nustatoma ne ribinės kainos principu, esant reguliavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartyse nustatytoms sąlygoms.

23. Perdavimo sistemos operatorius viešai skelbia informaciją apie pirkto ir parduotos reguliavimo elektros energijos kiekius, reguliavimo elektros energijos rinkos kainą reguliavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartyse nustatyta tvarka.

24. Perdavimo sistemos operatorius parengia ir savo interneto svetainėje viešai skelbia reguliavimo energijos pirkimo–pardavimo sutarčių standartines sąlygas.

## **VI SKYRIUS**

### **PREKYBOS BALANSAVIMO ENERGIJA TVARKA**

25. Prekyba balansavimo energija tarp perdavimo sistemos operatoriaus ir elektros rinkos dalyvių vykdoma perdavimo sistemos operatoriaus balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartyse nustatyta tvarka.

26. Perdavimo sistemos operatorius parengia ir savo interneto svetainėje viešai skelbia balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutarčių, sudaromų tarp perdavimo sistemos operatoriaus ir balansavimo energijos tiekėjų, standartines sąlygas.

27. Vienas tinklo naudotojo objektas, prijungtas prie perdavimo ar skirstomojo tinklo, per rinkos balanso laikotarpį turi būti priskirtas tik vienam balansavimo energijos tiekėjui. Šis reikalavimas netaikomas gamintojams iš atsinaujinančių energijos išteklių, kuriems taikoma supirkimo ir atleidimo nuo balansavimo atsakomybės skatinimo priemonė.

28. Balansavimo energijos tiekėjų (ir jų aptarnaujamų tiekėjų bei skirstomųjų tinklų operatoriaus) kas valandą patiektos (vartotojų ar skirstomųjų tinklų operatoriaus suvartotos) elektros energijos faktiniai kiekiai nustatomi:

28.1. vartotojų, kuriems priskirti komercinės apskaitos prietaisai yra prijungti prie automatizuotos duomenų nuskaitymo sistemos, suvartotos elektros energijos kiekiai kas valandą nustatomi pagal šių komercinės apskaitos prietaisų rodmenis; dėl techninių ar kitų priežasčių sutrikus tokiems komercinės apskaitos prietaisams ar automatizuotai duomenų nuskaitymo sistemai, šių vartotojų per kiekvieną valandą suvartotos elektros energijos kiekiai nustatomi pagal Taisyklių 28.2.2 papunktį;

28.2. vartotojų, kuriems priskirti komercinės apskaitos prietaisai yra neprijungti prie automatizuotos duomenų nuskaitymo sistemos, suvartotos elektros energijos kiekiai nustatomi:

28.2.1. vartotojų per mėnesį faktiškai suvartotas elektros energijos kiekis nustatomas pagal apskaitos prietaisų rodmenis ir (ar) kitais Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse ar sutartyje nustatytais būdais;

28.2.2. vartotojų kas valandą faktiškai suvartotas elektros energijos kiekis nustatomas per mėnesį faktiškai suvartotą elektros energijos kiekį dauginant iš netolygumo koeficiento  $k_i$ , kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$k_i = \frac{E_i - \sum_n e_{n_i}}{\sum_{i=1}^m (E_i - \sum_n e_{n_i})},$$

kur:

$k_i$  – vartojimo netolygumo koeficientas  $i$ -tąją valandą atitinkamame skirstomajame tinkle;

$m$  – kalendorinio mėnesio valandų skaičius;

$E_i$  – faktinis elektros energijos kiekis  $i$ -tąją valandą perdavimo sistemos operatoriaus perduotas į atitinkamą skirstomąjį tinklą ir prie skirstomųjų tinklų operatoriaus tinklo prijungtų gamintojų patiektas į tinklą;

$e_{ni}$  –  $n$ -tosios automatizuotos duomenų nuskaitymo sistemos, priklausančios atitinkamam elektros skirstomųjų tinklų operatoriui, apskaitytas elektros energijos kiekis  $i$ -tąją valandą.

29. Skirstomųjų tinklų operatorius atlieka vartotojų objektų, kuriems suvartotos elektros energijos kiekis nustatomas Taisyklių 28.2.2 papunktyje nustatyta tvarka, kasvalandinio suvartotos elektros energijos kiekio apskaičiavimus pagal tiekėjus.

30. Balansavimo energijos tiekėjams, importuojantiems ir (ar) eksportuojantiems elektros energiją į Lietuvą iš užsienio valstybių ir (ar) iš Lietuvos į užsienio valstybes, balansavimo energijos kiekiai nustatomi kaip skirtumas tarp balansavimo energijos tiekėjo elektros biržoje parduotos ar nupirkto elektros energijos kiekio ir faktiškai patiektos į Lietuvą iš kitų valstybių ar iš Lietuvos – kitoms valstybėms elektros energijos kiekio.

31. Kiekvienos valandos balansavimo energijos kaina nustatoma vadovaujantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintu Balansavimo elektros energijos kainos reguliavimo tvarkos aprašu.

32. Vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie skirstomųjų tinklų, bet jų komercinės apskaitos prietaisai neprijungti prie automatinės duomenų nuskaitymo sistemos, keičiant tiekėją, faktiškai vartotojo suvartotos elektros energijos kiekis per paskutinio ataskaitinio laikotarpio dalį, kurią vartotojas pirkto elektros energiją iš tiekėjo, nustatomas taikant Taisyklių 28.2.2 papunktyje nustatytą tvarką, atsižvelgiant į faktinį atitinkamo mėnesio dieną, kurias vartotojas pirkto elektros energiją iš tiekėjo, skaičių.

## VII SKYRIUS

### INFORMACIJOS MAINŲ PRINCIPAI ELEKTROS ENERGIJOS RINKOJE

33. Perdavimo sistemos operatorius yra atsakingas už elektroninės duomenų apsikeitimo su rinkos dalyviais sistemos įdiegimą.

34. Visiems rinkos dalyviams, kurie verčiasi didmenine elektros energijos prekyba Taisyklėse nustatytais būdais, perdavimo sistemos operatorius suteikia EIK.

35. Siekiant identifikuoti rinkos dalyvius, EIK privalo būti naudojamas visuose rinkos dalyvių elektroniniuose duomenų apsikeitimuose.

36. Perdavimo sistemos operatorius EIK skelbia viešai.

37. Balansavimo energijos tiekėjai ne vėliau kaip prieš 14 (keturiolika) kalendorinių dienų iki balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutarties įsigaliojimo ar nutraukimo privalo informuoti perdavimo sistemos operatorių ir tinklų operatorių, prie kurio tinklų prijungti tiekėjo vartotojai ar gamintojai, apie numatytas sudaryti arba numatytas nutraukti balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartis su tinklų naudotojais.

38. Skirstomųjų tinklų operatorius, pasibaigus kalendoriniam mėnesiui, ne vėliau kaip per 4 (keturias) darbo dienas privalo pateikti:

38.1. perdavimo sistemos operatoriui – turimus duomenis apie kiekvieno tiekėjo tinklų naudotojų gautus iš skirstomojo tinklo ir (ar) atiduotus į skirstomąjį tinklą elektros energijos kiekius valandomis;

38.2. tiekėjui – turimus duomenis apie skirstomųjų tinklų operatoriaus veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje esančių tinklų naudotojų, sudariusių elektros energijos pirkimo ir (ar) pardavimo sutartis su šiuo tiekėju, gautus iš skirstomojo tinklo ir (ar) atiduotus į skirstomąjį tinklą elektros energijos kiekius;

38.3. balansavimo energijos tiekėjui – turimus duomenis apie skirstomojo tinklo operatoriaus licencijuojamoje teritorijoje esančių tinklų naudotojų, sudariusių elektros energijos pirkimo ir (ar) pardavimo sutartis su tiekėjais, su kuriais balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartį sudaręs balansavimo energijos tiekėjas, suminius gautus iš skirstomojo tinklo ir (ar) atiduotus į skirstomąjį tinklą elektros energijos kiekius valandomis pagal kiekvieną tiekėją.

39. Perdavimo sistemos operatorius, pasibaigus rinkos balanso laikotarpiui, ne vėliau kaip per 4 (keturias) darbo dienas privalo pateikti:

39.1. tiekėjui – turimus duomenis apie prie perdavimo tinklo prijungtų tinklų naudotojų, sudariusių elektros energijos pirkimo ir (ar) pardavimo sutartis su šiuo tiekėju, gautus iš perdavimo tinklo ir (ar) atiduotus į perdavimo tinklą elektros energijos kiekius;

39.2. balansavimo energijos tiekėjui – turimus duomenis apie prie perdavimo tinklo prijungtų tinklų naudotojų, sudariusių elektros energijos pirkimo ir (ar) pardavimo sutartis su tiekėjais, su kuriais balansavimo sutartį sudaręs šis balansavimo energijos tiekėjas, suminius gautus iš perdavimo tinklo ir (ar) atiduotus į perdavimo tinklą elektros energijos kiekius valandomis;

39.3 tinklų naudotojui – duomenis apie tinklų naudotojo, prijungto prie perdavimo tinklo, gautus iš perdavimo tinklo ir (ar) atiduotus į perdavimo tinklą elektros energijos kiekius valandomis.

40. Perdavimo sistemos operatorius, vadovaudamasis balansavimo energijos tiekėjų pateikta informacija apie iš anksto suderintus elektros energijos tiekimus į Lietuvą iš trečiųjų šalių ir iš Lietuvos į trečiąsias šalis, viešai skelbia valandinius suminius elektros energijos gamybos ir vartojimo dienos importo ar eksporto kiekius su trečiosiomis šalimis. Elektros energijos gamybos ir vartojimo diena reiškia 24 val., išskyrus dienas, kai keičiamas vasaros ir žiemos laikas.

## **VIII SKYRIUS**

### **JUNGIAMŲJŲ ELEKTROS ENERGIJOS LINIJŲ PRAL AidUMŲ NUSTATYMAS IR PASKIRSTYMAS PREKYBAI ELEKTROS ENERGIJA**

41. Siekdamas užtikrinti sistemos patikimumą ir saugumą, perdavimo sistemos operatorius bendradarbiauja su kitais perdavimo sistemos operatoriais, keisdamasis informacija apie fizinius elektros energijos srautus regione, jungiamųjų linijų pralaidumus ir kitais reikalingais duomenimis.

42. Perdavimo sistemos operatorius privalo siekti sudaryti bendrą su Baltijos valstybių perdavimo sistemos operatoriais susitarimą dėl jungiamųjų linijų pralaidumų nustatymo ir paskirstymo, kuris teisės aktų nustatyta tvarka teikiamas derinti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai.

43. Baltijos perdavimo sistemos operatoriams nepasiekus susitarimo dėl bendro jungiamųjų linijų pralaidumų nustatymo ir paskirstymo, perdavimo sistemos operatorius, suderinęs su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, tvirtina ir skelbia Lietuvos elektros energetikos sistemos jungiamųjų linijų valdymą, pralaidumo paskirstymą ir reguliavimą reglamentuojančias taisykles (toliau – Jungiamųjų linijų taisyklės).

44. Jungiamųjų linijų taisyklės turi atitikti 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinančių Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003, įtvirtintus proporcingumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principus.

45. Perdavimo sistemos operatorius, nustatydamas jungiamųjų linijų pralaidumus, įvertina techninį sistemos pralaidumą įvairiais darbo režimais, sisteminių paslaugų įtaką nustatomų pralaidumų dydžiams, N-1 sistemos patikimumo kriterijų, techninę jungiamųjų linijų tarp atskirų energetikos sistemų patikimumo ribą.

46. Kiekviename jungiamųjų linijų skerspjūvyje su Lietuvos Respublika besiribojančia elektros energetikos sistema jungiamųjų linijų pralaidumų nustatymas elektros rinkai atliekamas skirtingais planavimo periodais, atitinkančiais elektros rinkos veikimo principus ir pralaidumų paskirstymo procedūras.

47. Perdavimo sistemos operatoriaus nustatyti jungiamųjų linijų pralaidumai yra paskirstomi viešajame (ilgalaikiame pajėgumų, angl. *explicit*) ir (arba) uždarajame (vienalaikiame pajėgumų ir energijos, angl. *implicit*) perdavimo galių aukcionuose pagal Baltijos valstybių perdavimo sistemos operatorių susitarimą dėl jungiamųjų linijų pralaidumų nustatymo ir paskirstymo arba Jungiamųjų linijų taisyklėse nustatyta tvarka.

48. Baltijos perdavimo sistemos operatorių susitarimą dėl jungiamųjų linijų pralaidumų nustatymo ir paskirstymo ir (arba) Jungiamųjų linijų taisyklės derina ir kontroliuoja, kaip jų laikomasi, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

## IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

49. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, siekdama užtikrinti konkurenciją tarp elektros energijos rinkos dalyvių ir atskirų rinkos dalyvių nediskriminavimą, kontroliuoja Taisyklių laikymąsi.

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [1-108](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 65-3304 (2012-06-09), i. k. 112203NISAK0001-108

Nr. [1-281](#), 2017-11-09, paskelbta TAR 2017-11-10, i. k. 2017-17825

### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-108](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 65-3304 (2012-06-09), i. k. 112203NISAK0001-108

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. 1-244 "Dėl Prekybos elektros energija taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-118](#), 2013-06-04, Žin., 2013, Nr. 61-3033 (2013-06-08), i. k. 113203NISAK0001-118

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. 1-244 "Dėl Prekybos elektros energija taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-238](#), 2013-12-13, paskelbta TAR 2014-02-19, i. k. 2014-01766

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. 1-244 „Dėl prekybos elektros energija taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas



Nr. [1-49](#), 2016-02-24, paskelbta TAR 2016-02-25, i. k. 2016-03674

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. 1-244 „Dėl Prekybos elektros energija taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-281](#), 2017-11-09, paskelbta TAR 2017-11-10, i. k. 2017-17825

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. 1-244 „Dėl prekybos elektros energija taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo